Lietas arhīva Nr. K68-0696-21/10
ECLI:LV:RPPT:2021:1122.11095004421.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2021.gada 22.novembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese M.Bite
ar sekretāri V.Kroitoru
piedaloties prokuroram Valsts amatpersona
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Mazā Nometņu ielā 39, iztiesāja krimināllietu, kurā **/pers. A/**, personas kods/personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas, un tiesas izmeklēšanā

k o n s t a t ē j a:

/pers. A/ tīši nodarīja vieglu miesas bojājumu, un proti:

2020.gada 28.oktobrī ap plkst.15:00 /pers. A/, atrodoties mājas /adrese/ pagalmā, kur norisinājās mutisks konflikts starp viņa dzīvesbiedri un /pers. B/, agresijas vadīts, pēc viņa ieskatā /pers. B/ izdarīta sitiena viņa dzīvesbiedrei, tīši, ar netiešu nodomu, kas vērsts uz to, lai nodarītu nenoteiktu kaitējumu /pers. B/ veselībai un pieļaujot dažāda smaguma miesas bojājumu iespēju, divas reizes iesita /pers. B/ pa galvu sejas rajonā.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā /pers. B/ tika nodarīti šādi miesas bojājumi: galvas sasitums ar zemādas asinsizplūdumiem labās acs plakstiņos, kreisās acs iekšējā kaktiņa, deguna saknes apvidū, asinsizplūdumu labās acs konjunktīvā, sistu brūci uz labā vaiga un augšlūpas kreisajā pusē, asinsizplūdumu augšlūpas gļotādā, galvas smadzeņu satricinājumu, kas pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu no 7 dienām līdz 21 dienai.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā.

Iztiesāšanas laikā apsūdzētais savu vainu viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas atzina pilnībā, lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi, paskaidrojot, ka viņam saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas, lūdzot pārbaudīt pierādījumus sakarā ar cietušā pieteiktā morālā kaitējuma kompensācijas apmēru.

Noklausoties procesā iesaistīto personu viedokļus, tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma neveikt lietā pierādījuma pārbaudi, jo tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu viņam celtajā apsūdzībā. Ievērojot apstākli, ka kaitējuma kompensācijas apmērs neietekmē noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, tiesa nolēma veikt pierādījumu pārbaudi daļā par pieteiktās kaitējuma kompensācijas apmēru.

Apsūdzētā darbības kvalificētas pareizi un viņa vaina pierādīta, līdz ar to /pers. A/ atzīstams par vainīgu un sodāms Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem, pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas noteikumiem, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas klasificējams kā mazāk smags noziegums.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta izriet, ka /pers. A/ tīši izdarīja vieglu miesas bojājumu.

Pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personību raksturojošas ziņas, noskaidrots, ka viņš dzimis /datums/, Rīgā, Latvijas Republikas pilsonis, neprecējies, strādā ģimenes uzņēmumā SIA /nosaukums/, apgādībā astoņi bērni, deklarētā dzīvesvieta – /adrese/, faktiskā dzīvesvieta – /adrese/. Agrāk divas reizes administratīvi sodīts, par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu sodīts vienu reizi – 2008.gada 28.janvārī ar Prokurora priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 140 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 24 mēnešiem. Sods ir izciests, sodāmība dzēsta. (l.l.45-49., 52)

Krimināllikuma 130.panta otrās daļas sankcija paredz – brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu.

Tiesa, izvērtējusi izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, uzskata, ka /pers. A/ sods nosakāms piespiedu darba veidā, kā to lūdza apsūdzības uzturētājs.

Tiesa uzskata, ka sods piespiedu darbu veidā konkrētajā gadījumā pildīs savu preventīvo funkciju - panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tādēļ, lai aizsargātu ikviena sabiedrības locekļa drošību un novērstu analogu pārkāpumu nākotnē, kā arī, lai tiktu ievērots vispārējās un ģenerālās prevencijas princips, tiesas ieskatā, ir svarīgi, lai vainīgais tiktu atbilstoši sodīts pa izdarīto noziedzīgo nodarījumu ar panta sankcijā paredzēto sodu - piespiedu darbs.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst apsūdzētā savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti.

Tāpat, nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar procesa virzītāju, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu. Minētais nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam – viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas

atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Ievērojot to, ka ir konstatēts atbildību mīkstinošs un netika konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa secina, ka apsūdzētajam par Krimināllikumā 130.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu nosakāms panta sankcijā paredzētais sods piespiedu darba veidā, pietuvinot to minimālam apmēram.

Kriminālprocesa ietvaros apsūdzētais /pers. A/ netika aizturēts, netika piemēroti procesuālie piespiedu līdzekļi.

Kriminālprocesā par cietušo atzīts /pers. B/, kurš iesniedza kaitējuma kompensācijas pieteikumu, lūdzot piedzīt no vainīgās personas 1200 EUR par morālo aizskārumu un 28,50 EUR par mantisko zaudējumu. (l.l.2.,5.,68)

Tiesas sēdē cietušais /pers. B/ liecināja, ka šāds gadījums viņam ir pirmo reizi, parasti cenšas izvairīties no konfliktiem. Mēnesi atradās mājās, jo bija šuves uz acs, nevarēja iziet no mājām. Pēc mēneša, ko pavadīja mājās, tika nosūtīts uz kliniku, kurā tiek ārstēta baiļu sajūta pēc konfliktiem. Bija apgrūtināta elpošana, uztraukuma lēkmes. Tādi pārdzīvojumi bija pirmo reizi mūžā. Vardarbības pazīmes varēja redzēt aptuveni mēnesi. Darba nespēja bija četrus mēnešus. Nevarēja iet uz darbu, jo darbs saistīts ar komunikāciju; negribēja, lai darbā redz, ka viņam ir zila acs. Apmeklēja gan psihologu, gan neirologu, tika izrakstīti antidepresanti. Nepiekrīt apsūdzētā piedāvātajam kompensācijas apmēram. (l.l.88-89)

Apsūdzētais/pers. D/ cietušā pieteiktās kaitējuma kompensācijas apmēru par morālo aizskārumu EUR 1200 apmērā atzina daļēji; atzina mantisko zaudējumu EUR 28,50.

No 2020.gada 18.decembra Eksperta atzinuma Nr./numurs/ izriet, ka cietušajam konstatēti miesas bojājumi: galvas sasitums ar zemādas asinsizplūdumiem labās acs plakstiņos, kreisās acs priekšējā kaktiņa, deguna saknes apvidū, asinsizplūdums labās acs konjuktīvā, sista brūce uz labā vaiga un augšlūpas kreisajā pusē, asinsizplūdums augšlūpas gļotādā, galvas smadzeņu satricinājums.

Minētie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu no 7 dienām līdz 21 dienai. (l.l.37-38)

VP Rīgas reģiona pārvaldes KPP Patruļpolicijas pārvaldes Patruļpolicijas bataljona 8.rotas kārtībniece, kaprāle /pers. F/ 2020.gada 28.oktobra ziņojumā norādījusi, ka mediķi, apskatot cietušā pušumu, konstatēja, ka persona ir jāhospitalizē uz Stradiņu slimnīcu, Pilsoņu ielā 13, lai uzliktu šuves. (l.l.24)

No Neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukuma elektroniskās kartes izriet, ka 2020.gada 28.oktobrī /pers. B/ P.Stradiņa KUS uzstādīta diagnoze – vaļēja plakstiņa un periokulārā apvidus brūce. (l.l.39-40)

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 351.pantu, cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai pirmās instances tiesā. Pieteikumā jāpamato par mantisko zaudējumu pieprasītās kompensācijas apmērs, bet kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām — tikai jānorāda.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 352.pantu tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā noziedzīga nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, nodarītās fiziskās ciešanas, morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu.

/pers. A/ izdarītais nodarījums klasificējams kā tīšs mazāk smags noziegums. Noziedzīgā nodarījuma apdraudējuma objekts - cilvēka veselība un dzīvība, kas ir viens no nozīmīgākajiem apdraudējuma objektiem Krimināllikumā.

No lietā noskaidrotajiem faktiskajiem apstākļiem noskaidrots, ka /pers. A/ izdarīja tīšu vieglu miesas bojājumu, divas reizes ar dūrēm iesitot /pers. B/ pa galvu sejas rajonā. Tiesa ņem vērā, ka /pers. B/ apsūdzētā noziedzīgo darbību rezultātā tika nodarītas fiziskas ciešanas – viegli miesas bojājumi, kas izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu no 7-21 dienai.

Krimināprocesa likuma 22.pantā deklarēts kriminālprocesa pamatprincips par cietušā tiesībām uz kompensāciju par radīto kaitējumu. Minētais pamatprincips atbilst "Eiropas Padomes Direktīvas 2004/80 EK (29.04.2004.) par kompensāciju noziegumos cietušajiem" garam. Krimināprocesa likuma 22.pantā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Krimināprocesa likuma 22.pantā deklarētā pamatprincipa praktisku realizāciju sīki regulē Krimināprocesa likuma 26.nodaļā "Ar noziedzīgu nodarījumu radītā kaitējuma atlīdzināšana" ietvertās normas.

Judikatūras lietā SKK-269 no 2007.gada 20.aprīļa Senāta Krimināllietu departaments norādījis, ka Krimināprocesa likuma 26.nodaļas normas faktiski satur arī materiālo normu pazīmes, tādēļ, izlemjot par cietušā kompensācijas pieteikumu (arī daļā par morālo aizskārumu), tiesai jāvadās no šīm normām.

Morālā kaitējuma nodarīšana un pienākums atlīdzināt nodarīto morālo kaitējumu ir sekas personas prettiesiskām, tīšām darbībām vai darbībām aiz neuzmanības, kā rezultātā ir apdraudēta cietušā drošība, veselība un citas vērtības, tādēļ vainīgajām personām ir pienākums atlīdzināt morālo kaitējumu.

Morālais kaitējums nav izsakāms mantiskās vērtībās un to nevar atlīdzināt kā zaudējumu. Morālais kaitējums ir personai piemītošu nemantisku labumu vai ar likumu aizsargātu interešu prettiesisks aizskārums, kas personai radījis ciešanas, pārdzīvojumus, sāpes. Morālā kaitējuma sekas var kompensēt, bet valsts nav noteikusi konkrētam situācijām atbilstošas konkrētas summas. Lai izvērtētu piespriežamā morālā kaitējuma apmēru, tiesa vadās no tiesu prakses, ievērojot cilvēktiesību pamatprincipus un ievērojot saprātīguma un taisnīguma principus. Šī kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta atlīdzība, kura apsūdzētajam jāmaksā cietušajam, lai izlīdzinātu negatīvo ietekmi uz cietušā psihi un likvidētu ar likumpārkāpumu radītās ciešanas.

Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma rezultātā iestājušās sekas kopumā ar noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļiem, tiesas ieskatā, kompensācija EUR 1000 apmērā ir samērīga un atbilstoša pastāvošajai tiesu praksei *(Latvijas Republikas Augstākā tiesa, Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju krimināprocesā 2010/2011, Pielikums Nr.3)*, uzskatāma par tādu, kas spēj nodrošināt taisnīguma, prevencijas un samierināšanas funkciju; pārējā daļā kaitējuma kompensācija nav nosakāma.

Kriminālprocesa ietvaros /pers. A/ netika aizturēts, procesuālais piespiedu līdzeklis netika piemērots.

Pamatojoties uz augstākminēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.-352., 511., 514., 520.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. A/, personas kods /personas kods/, **atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā un sodīt ar piespiedu darbu uz 80 (astoņdesmit) stundām.**

Uzdot par pienākumu /pers. A/ **desmit darba dienu** laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā pieteikties pamatsoda izpildei Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā pēc dzīves vietas – Valsts probācijas dienesta Rīgas Rietumu reģiona teritoriālajā struktūrvienībā – Lomonosova iela 9, Rīgā, LV-1019.

Cietušā /pers.B/ pieteikto kaitējuma kompensācijas pieteikumu par mantisko zaudējumu EUR 28,50 un morālo aizskārumu EUR 1200, pavisam kopā EUR 1228,50, apmierināt daļēji. Piedzīt no /pers. A/ par labu /pers.B/ EUR 1028,50 (viens tūkstotis divdesmit astoņi euro 50 centi), pārējā daļā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturto daļu, tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilna sprieduma teksta pieejamības diena - 2021.gada 15.decembrī.

Tiesnese M.Bite